

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de modificare a Hotărârii Guvernului nr.846/2015
privind punerea în aplicare a prevederilor
Legii cinematografiei nr. 116/2014 (Registrul cinematografiei)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect este elaborat de către Ministerul Culturii de comun cu Centrul Național al Cinematografiei (Centrul), instituție publică în subordinea ministerului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ În conformitate cu prevederile Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, acțiunea 712, PAG, cap. Cultură; Legea nr.116/2014, Ministerul Culturii a inițiat procesul de elaborare a proiectului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 846/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei nr. 116/2014. Necesitatea elaborării prezentului proiect de act normativ rezidă din prevederile art. 8 alin. (5) din Legea cinematografiei nr.116/2014, care prevede expres „Modul de organizare și funcționare a Registrului cinematografic se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.”
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative În prezent, sectorul cinematografic din Republica Moldova se confruntă cu deficiențe semnificative din cauza lipsei reglementărilor specifice. Deși Legea cinematografiei nr. 116/2014 a fost promulgată pentru a reglementa domeniul, iar Hotărârea Guvernului nr. 846/2015 a creat Centrul Național al Cinematografiei implementarea efectivă a prevederilor legii nu a fost realizată complet. Nu a fost creat Registrul cinematografiei, iar Centrul nu a fost dotat cu împuternicirile necesare și nu a funcționat conform intențiilor, lăsând astfel sectorul fără un instrument eficient de evidență și reglementare. Din problemele ce impun intervenția evidențiem: - Lipsa reglementărilor clare și a unui mecanism de evidență efectiv a persoanelor fizice și juridice din domeniul cinematografiei: Fapt ce împiedică dezvoltarea sectorului și a politicilor publice aferente. - Lipsa standardelor de calitate: Sectorul funcționează fără reguli și standarde sistematice, ceea ce limitează intervenția autorităților și monitorizarea activității. - Reglementare insuficientă: Deficiențele actuale împiedică accesul producătorilor de film autohtoni la fonduri europene și participarea în coproducții internaționale. De asemenea, lipsa de acces pentru persoanele cu dizabilități în cinematografe contravine standardelor internaționale. - Risc de propagandă: Fără un mecanism adecvat de clasificare și reglementare, există riscul distribuirii de filme cu conținut dăunător, inclusiv propagandă și incitări la violență. Cadru normativ aplicabil, format din Legea cinematografiei nr. 116/2014 și Hotărârea Guvernului nr. 846/2015, denotă lipsa unui regulament de organizare și funcționare a Registrului cinematografiei și a unei metodologii pentru tarifele serviciilor prestate în acest sens de către Centru. Intervenția propusă prin acest proiect se rezumă la adoptarea unui regulament detaliat pentru organizarea și funcționarea Registrului cinematografic, completarea cadrului normativ, și elaborarea unei metodologii pentru serviciile prestate de Centru, măsuri esențiale pentru a asigura funcționalitatea adecvată a sectorului cinematografic.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect propune operarea unor modificări la Hotărârea Guvernului nr.846 / 2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei nr. 116 / 2014.

Obiectivul principal al proiectului este eliminarea curențelor actuale care au condus la lipsa unui cadru eficient de reglementare în domeniul cinematografiei, în vederea asigurării unei evidențe corecte și complete a activităților din acest sector. Obiectivele specifice includ:

1. Crearea unui cadru legal care să reglementeze în mod eficient activitățile persoanelor fizice și juridice din domeniul cinematografiei, astfel încât să se asigure o evidență adecvată și o protecție corespunzătoare a publicului spectator și a pieței domestice de film.

2. Stabilirea unor norme clare și aplicabile pentru clasificarea filmelor și certificarea cinematografeleor, în conformitate cu standardele internaționale.

3. Îmbunătățirea capacității instituționale de monitorizare și control a sectorului cinematografic pentru a preveni circulația necontrolată a filmelor și pentru a proteja publicul, în special minorii, de conținuturile neadecvate.

Aspectul de bază al modificărilor ține de instituirea instrumentului unitar de evidență a filmelor, a persoanelor fizice și juridice, care desfășoară activități în domeniul cinematografiei „Registrul cinematografiei”, prin completarea Hotărârii menționate supra cu Anexa nr. 5, 5¹ și 5².

Principalele prevederi și elemente ale proiectului fiind următoarele:

1. Instituirea Registrului cinematografiei în calitate de instrument care are menirea de a ține evidența, prin intermediul unui registru electronic, a filmelor, a persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul cinematografiei și asigură protecția publicului spectator și a pieței domestice de film.

2. În baza înregistrărilor din Registrul cinematografiei, Centrul Național al Cinematografiei se abilitază să emită următoarele acte: Certificat de înscriere a persoanei fizice sau juridice; Certificat de clasificare a cinematografului / spațiului destinat vizionării cu public; Certificat de clasificare a filmului; Certificat de origine a filmului; Aviz de filmare. Toate actele emise de Centru sunt emise în baza notificărilor obligatorii realizate de către subiecții reglementării.

3. Reglementarea procedurii de notificare, înregistrare, clasificare, modificare a/în Registrul cinematografiei.

4. Reglementarea Nomenclatorului serviciilor prestate și a Metodologiei de calculare a tarifelor, prin care se fixează formula în baza căreia se determină tarifele pentru serviciile prestate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă analizată este instituirea spectrului actelor oferite de către Centrul Național al Cinematografiei drept acte permissive în sensul Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011. Alternativa ar presupune condiționarea inițierii, desfășurării și/sau încetării activității de întreprinzător în domeniul cinematografiei.

În contextul scopului urmărit de Ministerul Culturii, inițiativelor Guvernului de a reglementa la maximum activitatea antreprenorială, precum și certitudinea că condiționarea activității în sectorul cinematografiei va conduce la distrugerea acestuia, această opțiune nu a fost luată în considerare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea cadrului normativ propus ar putea stimula dezvoltarea și promovarea cinematografiei naționale, facilitând accesul publicului la o varietate mai largă de filme de calitate.

Crearea unui sistem coerent de clasificare și certificare a filmelor și cinematografeleor va contribui la protecția publicului, în special a minorilor, împotriva conținutului inadecvat.

Veniturile generate din serviciile prestate de Centrul Național al Cinematografiei ar putea reprezenta o sursă suplimentară de fonduri pentru consolidarea activității în acest sector.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Pentru anul 2024 pentru asigurarea activității Centrului sunt prevăzute mijloace în volum de 3,5 mil.lei, inclusiv pentru crearea Registrului cinematografiei. Astfel, în Cadrul bugetar pe termen mediu pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024, pentru asigurarea activității Centrului sunt prevăzute mijloace în volum de 3,6 mil.lei. Respectiv, costurile de realizare a acțiunilor sunt cuantificate în alocațiile prevăzute în bugetul Centrului Național al Cinematografiei pentru anul 2025. Salarizarea personalului (2 unități) va fi efectuată din contul mijloacelor financiare alocate pentru anul 2024 Centrului Național al Cinematografiei, ori, Centrul dispune de 2 unități (șef registru și specialist superior), funcții vacante la momentul actual. Prin urmare, implementarea proiectului respectiv nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, întrucât pentru anul 2024 și 2025 au fost prevăzute în bugetul Centrului, resurse financiare necesare pentru crearea și funcționarea Registrului cinematografiei. Implementarea Hotărârii Guvernului va genera costuri suplimentare începând cu anul 2026, care vor fi acoperite parțial din tarifele percepute conform Regulamentului, iar restul din alocațiile financiare necesare pentru subprogramul 8510 „Susținerea domeniului cinematografiei”) vor fi redistribuite de Ministerul Culturii din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul său.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Implementarea noilor reglementări ar putea impune costuri suplimentare pentru agenții economice din domeniul cinematografiei, care vor trebui să se conformeze noilor cerințe de certificare și clasificare. Totodată, actorii din sectorul cinematografic ar putea opune rezistență noilor reglementări
4.4. Impactul social În ceea ce privește impactul social, procesul de clasificare a filmelor aduce beneficii semnificative. Filmele, prin intermediul certificării, pot ajunge la public într-o formă controlată și reglementată, contribuind la educarea și informarea acestuia. Clasificarea filmelor permite implementarea unor standarde de calitate și de adecvare, inclusiv în ceea ce privește conținutul potențial dăunător pentru diferite categorii de public. Astfel, această practică servește drept instrument pentru protejarea intereselor și drepturilor consumatorilor, în special a celor vulnerabili, cum ar fi minorii. În analiza globală a impactului financiar, trebuie să recunoaștem că procesul de eliberare a certificatelor pentru filme contribuie nu doar la cifrele financiare, ci și la sănătatea și calitatea conținutului cinematografic. Evaluarea integrală a acestui proces trebuie să includă avantajele sale în ceea ce privește educația, conștientizarea socială și promovarea valorilor culturale, subliniind astfel rolul său esențial în peisajul cinematografic și social. Clasificarea cinematografelelor va permite implementarea unor standarde de acces corespunzătoare, iar persoanele cu nevoi speciale vor avea acces mai facil la cultură.
4.5. Impactul asupra mediului Proiectul nu va avea un impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind elaborarea proiectului Hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11491.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul va fi avizat de autoritățile de resort.

Proiectul a fost consultat cu experții delegați de către partenerii de dezvoltare. Totodată, proiectul a fost consultat cu reprezentanții instituțiilor similare Centrului Național al Cinematografiei din România, Israel, Norvegia, în cadrul evenimentelor tematice organizate de Ministerul Culturii.

7. Concluziile expertizelor

Analiza impactului a Proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.846/2015 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei nr. 116/2014 a fost consultată cu Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, care a susținut condiționat proiectul. În urma consultărilor, Ministerul Culturii a ajustat proiectul și a inclus recomandările înaintate.

Proiectul nu necesită expertiză de compatibilitate.

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită operarea în alte acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea opțiunii va fi organizată conform noilor reglementări, stabilite în proiect.

Aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului nu implică modificarea, abrogarea sau aprobarea altor acte normative. La fel nu implică schimbări instituționale.

Andrei CHISTOL
Secretar de stat